

Oslo, 5.12.17

MØTE NR. 4-17, UTVALG FOR MILJØOVERVÅKNING

Tid: 29.11.17, kl. 13 – 15.15

Sted: VAV, 1.etg. i Herslebs gate 5

Referat

Tilstede:

Utvalg for miljøovervåking: Knut Bjørnskau, Ski; Toril Giske, VAV, Oslo; Randi Aamodt, Opegård; Carla Kimmels De Jong, Asker; Simon Haraldsen, Fylkesmannen; Stein Fredriksen, UiO; Elisabeth Lundsør, Norconsult, Svanhild Fauskrud, Fagrådet (sekretær)

Vannområdet Oslo: Heidi Kristensen

Vannområdet Indre Oslo Vest: Ingvild Tandberg

Vannområdet PURA: Anita Borge

Forfall: Anja Celine Winger, Fylkeskommunen

1. Godkjenning av referat fra møte 14.september 2017

Referatet ble godkjent.

2. Søknad til Miljødirektoratet vinteren 2017/2018

Bakgrunnen for denne søknaden er hvordan en skal sette målene for kjemisk tilstand i Indre Oslofjord med en risikovurdering av human helse. De farlige stoffene må komme inn på en prioritetsliste, ikke bare mhp konsentrasjon men ut fra stoffenes effekter på økologien.

Grovrisikovurdering av indre Oslofjord i relasjon til vannområdene PURA, Oslo og Indre Oslofjord Vest. Kartleggingsarbeidet er gjort i NIVA rapporten 6565-2013; «Indre Oslofjord – Sammenstilling av data om miljøgifttilførsler og forekomst av miljøgifter i sediment».

Grovrisikovurderingen inneholder:

- Risikovurderingen vil gjøres etter metodikken i veiledning M-409- «Veileder for risikovurdering av forurenset sediment» (Miljødirektoratet, 2016), men med færre punkter enn det som anbefales i veiledningen.
- Med ny prøvetaking av sediment der det er behov
- Modellen til Miljødirektoratet vil benyttes for å estimere risiko for human helse og for økologisk risiko.
- Risikovurderingen vil ha fokus på Indre Oslofjord som helhet, men kan deles inn i mindre områder som Bunnefjorden, Vestfjorden eller andre sediment basseng, ikke spesifikke problemområder.

Forslaget om «fokus på dypere områder» er tatt ut da de ulike stoffer har høyest konsentrasjon i de grunnere områdene.

Ingvild har oversendt vannområdet Indre Oslofjord Vest utkast til «Søknad om tilskuddsmidler til oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn». Heidi K. kontakter Oslo Havn for å få innspill til søknaden om økonomisk støtte som skal sendes elektronisk til Miljødirektoratet senest 15.januar 2018. Dette

vil da bli et godt samarbeidprosjekt med ulike aktører som har fokus på miljøforholdene i Indre Oslofjord.

Norconsult skal sende søknadsutformingen til utvalget senest 5.januar 2018. Utvalget må gjennomgå forslaget i begynnelsen av uke 2, slik at Norconsult får tatt med innspillene og returnert Fagrådet senest 15.januar 2018 kl.11.

3. Følge opp saker fra møte med Miljødirektoratet

Foraminiferer: Feltarbeid utført i uke 40/2017. Analysene er godt i gang. På grunn av sykdom har Fagrådet fått utsettelse til rapportering til Miljødirektoratet til 1.3.18. Rapport vil bli presentert på Fagrådets årsmøte i juni 2018.

4. Vannkvalitet i Oslofjorden – innkommen mail

- Hei, blitt videresendt til dere av NIVA. Har lest årsrapporten for 2016. Har også sett at dere har hatt målestasjon i nedre sjikt av Årungen langs Nettetveien, Vinterbro. Det fremkommer i årsrapporten en økning i blågrønne alger 2 adskilte dager. Har dere noen forklaring på hvorfor kun 2 dager? Har det foregått noe i Årungen eller er det mer lokalt i elva? Økningen av blågrønnalger kan sees i sammenheng med perioder med mye nedbør. Sannsynligvis har den høye vannføringen i elva ført til forstyrrelser på sensoren som måler algepigmenter. Den totale mengden transport av blågrønnalger gjennom sesongen var relativt liten. Se også forklaring i årsrapport PURA 2016.
- Flere hytter langs Syverudveien er ikke tilknyttet offentlig kloakknnett, men ukjent om avløp går ut i Årungen. Ukjent også hvordan kloakknnett det er for fastboende. Jan Fredrik Aarseth i Ås kommune kontaktes.
- Hvordan er kvaliteten på fisk? Vil det være trygt å fiske i Indre Oslofjord? Det fiskes mye langs Nettetveien og i området helt innerst nær "nedre" del av Bunnebakkene. Det har kommet varierende uttalelser om spesielt torsk etter slamdumpingen med Malmøya. Har dere eller andre foretatt analyse av giftinnhold i fiskene i Oslofjorden? Og hvordan påvirkes de av vannføringen, om det vil være mer sannsynlig for giftig fisk f.eks. om fisker nær Hvervenbukta enn fra Nesodden? Se kostholdsrådene.
- Det er også flere områder på Nesodden, f.eks. Bomansvik, der kloakk til tider går rett i fjorden. Antall hus har ifølge en tidligere beboer, ført til overbelastning av kloakknettet. Det har også vært flere dager med en grålig tåke i vannet, mens andre ganger lukter det kloakk. Det starter inne ved land, og siver utover i vannet. Det har i høst vært generelt mange dager med uklart vann, om dere vet årsak, ofte ser hele vannet grått ut på overflaten, dette sett fra Bomansvik brygge. Det er ikke slik grå tåke som når det er kloakk eller annet som siver ut fra land, men overflaten på vannet og sikten har vært dårlig. Det var 2 dykkere som brukte hodelykt, der den ene sa til den andre at han måtte så nære som en halv meter, før han så lyset fra lykta. De var svært overrasket over dårlig sikt i vannet, der de sa de ikke fikk sett "noen ting." Det har ikke vist seg som belegg på fisk eller annet som tas opp av vannet. Spørsmålet videresendes til Andrew Bennett i Nesodden kommune.
- Bomansvik brygge er et yndet fiske- og badeområde i sommerhalvåret og det fiskes der også om vinteren. Fint med tilbakemelding om dere har tatt vannprøver også derfra. Fagrådet tar ikke prøver herfra.

5. Informasjon fra styremøte

- Styret har mottatt diskusjonsutkastet til teknokratisk mulighetsstudie. Kommentarer sendt COWI.

- NIVA rapporten «Vurdering av effekter på vannkvaliteten ved endrede utslipp i Bunnefjorden og Bekkelagsbassenget» mottatt.
Etter anbefalinger i rapportene senker Nordre Follo Renseanlegg (NFR) umiddelbart utløpet til 140 m. Miljømålet er oksygen i Bunnefjordens dypvann.
- Det har vært arrangert et vellykket driftsseminar med deltakere fra alle medlemskommunene.
- Utvalg for vannmiljøtiltak holder på med en gjennomgang av private stikkledninger i deres respektive kommuner. Vinteren 2018 vil det bli leid inn konsulent for å se på muligheten for å finne frem til en felles praksis for rehabilitering av private stikkledninger i forbindelse med prosjekter på hovedledningen i de ulike fagrådskommunene.

6. Gjennomgang av notatet «Har vannkvaliteten i Indre Oslofjord blitt dårligere – og hva er i så fall årsakene?»

Den markante økning av total nitrogen ut fra VEAS skyldes ombygging av anlegget og godkjent av fylkesmannen. Fagrådet er bekymret for at det rensede avløpsvannet fra VEAS inneholder ammonium, som reduserer oksygen-konsentrasjonen.

Siktedypet er redusert flere steder i fjorden men en ser ingen klar økning av klorofyll.

Siktedypet i fjorden er redusert men det er ikke funnet økning av klorofyll. Kan dette skyldes økning i TOC-konsentrasjonen ut fra elvene?

7. Orienteringssaker

- Ny anbudsrunde for vannovervåkingen 2019 – 2022. Tas opp igjen i neste møte.
- Pågående høring om endringer i vannforskriften. Fagrådets interesser blir ivaretatt i vannområdene. Miljødirektoratet har ikke gode nok lokale kunnskaper til å overta ansvaret. Det er ønskelig at dagens praksis med utvalgte fylkesmenn fortsetter å ha ansvaret, slik at lokale interesser fortsatt blir ivaretatt.
- Under høstens undersøkelse «Miljøgifter i fisk – biomarkører» undersøker også Norconsult mikroplast i torskens mageinnhold. Fokus på nanoplast er i ferd med å overta det fokuset mikroplast har hatt.
- Satellittprodukter, NIVA; Rapporten viser at det er god sammenheng mellom satellittdata og in situ data.
- PURA har utarbeidet en samlet saksfremstilling for eierkommunene med kystlinje der det foreslås et forbud av utslipp av septik fra fritidsbåter. Det anbefales å etablere et mottaksanlegg for båtseptik innerst i Bunnefjorden, i Bunnebotn. Som et supplement/alternativ foreslås det i saken at et mottaksanlegg for båtseptik legges til Oppegård båthavn, etter rørføring. Oppegård har foreslått for Oslo at det planmessig legges til rette for en tømme-stasjon også på den nye båthavnen til Oslo på Ljansbruket, siden Oppegård skal legge ny spillvannsledning på land ved båthavna, som ledning fra tømme-stasjonen kan kobles til.

8. Eventuelt/info

- Mail om mulighet for å føre ut vann på dypet fra Ljansbruket

Det er kommet flere innspill til mailen. Spørsmålet vil bli drøftet under faglig sesjon på Fagrådets høstmøte. Tilbakemelding fra BYM er at de ikke ønsker å ta inn i sin plan for Ljansbruket forslaget om å føre brakkvann fra Gjersjøelva ned på 100 m dyp. Oppegård konsekvensutreder forslaget om en brakkvannsledning i sin egen reguleringsplan som er under arbeid nå. Vurderingen fra Cowi kan ventes meget snart.

Svanhild Fauskrud (referent)